בס"ד "הדף היומי לתולדותנו"

יום א', ו' בניסן תשס"ד (28 במרץ)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **ו' בניסן**, בשנת ה'שנ"ז (1597-5357), יום פטירתו של **ר' שמואל יהודה קצנלבויגן**, אחד מגדולי חכמי איטליה. הסיפור הבא נמסר מאב לבן במשפחה זו עד לימינו אנו:

הרב שמואל יהודה קצנלבויגן, רבה של פדואה שבאיטליה, שלח את בנו, שאול, ללמוד בפולין. ראש-ממשלת פולין באותם הימים היה הנסיך רדזוויל. יום אחד יצא הנסיך למסע פרטי בעולם. הוא היה סקרן ושוחר-דעת מטבעו וביקש להכיר את נפלאות העולם. במסעו הוא נהג בבזבזנות יתרה, ובמהירה אזל כל כספו. הדבר אירע בעת שהיה בפדואה, וכעת היה עליו להשיג הלוואה שתאפשר לו לשוב לביתו בפולין. כך מצא עצמו הנסיך מתייצב בביתו של רב העיר, ר' שמואל יהודה, ומבקש את עזרתו. הרב קצנלבויגן קיבלו בסבר פנים יפות, אירחו בכבוד, האכילהו והשקהו, ולבסוף אף ניאות לבקשתו והעניק לו הלוואה נכבדה. הם סיכמו ביניהם, שהנסיך ימסור פרעון ההלוואה לידי בנו של הרב, שכאמור, למד אז בפולין. **כששב רדזוויל לביתו**, הזמין אליו מיד את תלמיד הישיבה, שאול קצנלבויגן. בזוכרו את החסד שנהג בו אביו, הרעיף הנסיך על הבחור היהודי שפע של חיבה וכבוד והשיב לו את ההלוואה במלואה. מאותו יום היה שאול, עפ"י בקשת הנסיך, אורח קבוע ורצוי בביתו. הנסיך הפולני התרשם עמוקות מחכמתו של היהודי הצעיר ומנועם הליכותיו. אט-אט החל לשתפו בענייני המדינה ובעניינים אחרים. הנסיך נהנה להקשיב לעצותיו הנבונות, שברוב המקרים הוכיחו את עצמן. ... **ויהי היום** ומלך פולין מת. הוא לא הניח יורש ישיר, ועתה נותרה רק חבורה של נסיכים, שכל אחד ואחד מהם טען לכתר. התכנסו הנסיכים כדי להכריע בדבר, ולא הצליחו. הוויכוחים היו סוערים והם לא הגיעו לעמק השווה. היום החל לערוב והשעה החלה דוחקת בנסיכים, משום שחוק המלוכה הפולני קבע כי מינוי המלך החדש חייב להיעשות ביום מות המלך. החמה כבר עמדה לשקוע והנסיכים, שטרם הגיעו להכרעה, היו אובדי עצות. פתאום הבזיק רעיון מקורי במוחו של אחד מהם. "הבה נמנה את שאול, שכולנו מכירים ומאמינים ביושרו ובהגינותו, כמלך זמני, עד אשר נגיע להסכמה בינינו על מינוי המלך הבא!" בתוקף הנסיבות ובלחץ הזמן הביעו כל הנסיכים את הסכמתם להצעה. המינוי נפל על שאול כרעם, אבל לא ניתנה לו אפילו שהות להרהר בדבר. השעה דחקה וברגעי הדמדומים האחרונים של היום, הונח הכתר על ראשו, "באופן זמני בלבד". **לאחר שהתעשת מההלם הראשוני**, החל "שאול המלך" להבין את גודל השעה. הוא ידע כי בעוד ימים ואולי שעות יוסר הכתר מעל ראשו. עוד באותו לילה התיישב שאול לחתום על כמה תיקונים חוקתיים שביטלו סדרה של עוולות ועיוותים כלפי היהודים. אולם בכך לא תם העניין. שאול החליט, כי אם הובילה אותו ההשגחה העליונה אל התפקיד הרם הזה, ולו לזמן קצר, עליו לנצל את ההזדמנות עד תומה. כל אותו לילה לא הצליח לעצום עין, עד אשר הושלמה התכנית בראשו. למחרת הגיעו לארמון, כמקובל, משלחות של נכבדים, ובידיהם מתנות למלך החדש. בין אלה היתה גם משלחת שהורכבה מכל נסיכי פולין, ובראשה הנסיך זיגיסמונד. שאול שמח בלבו שתכניתו מתקדמת יפה. הוא שיער מראש כי הנסיך זיגיסמונד, המבוגר והמכובד מכל הנסיכים, יוצב בראש המשלחת. הוא גם סבר כי זיגיסמונד יהיה הטוב ביותר כלפי היהודים. כעת הגיעה שעת הביצוע.

[ר' בע"ה בדף של מחר] [http://207.153.227.136/news/sh/arc/601-700/sh633.htm]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל